

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**76-ї НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ПРОФЕСОРІВ,
ВИКЛАДАЧІВ, НАУКОВИХ ПРАЦІВНИКІВ,
АСПІРАНТІВ ТА СТУДЕНТІВ УНІВЕРСИТЕТУ**

ТОМ 1

14 травня – 23 травня 2024 р.

ПРОБЛЕМИ ВИВЧЕННЯ СЛЕНГУ ЯК ОСОБЛИВОГО МІСЬКОГО СОЦІОЛЕКТУ

Офіційно, вченим важко точно окреслити поняття «сленг». Різні науковці трактують цей термін по-різному. Глазова О.П. у своїй науковій праці зазначає: «Сленг (slang із норв. Sleng – лаятися) – це інтержаргонне явище; особливості мовлення чималих верств носіїв мови, пов'язаних не лише груповою, корпоративною спільністю, а й просторовою, наближаючись до просторіччя» [4]. На думку Венернікової Т.В., сленг включає в себе жаргонізми та розмовну лексику, саме труднощі при використанні роблять його складним для вивчення. Як зазначає науковиця, сленг потрібно відрізняти від жаргонізмів, регіональних діалектизмів, нецензурної та вульгарної лексики, хоча він має спільні риси з кожним із поданих шарів лексики [2]. У «Словнику лінгвістичних термінів» «сленг» визначається як «жаргонні слова та вирази, характерні для мовлення людей певних професій (моряків, художників) або соціальних прошарків» [5, с. 237]. «Академічний тлумачний словник української мови» трактує термін «сленг» двома значеннями: з одного боку, як «розмовний варіант професіонального мовлення; жаргон», з іншого, як «жаргонні слова або вирази, характерні для мовлення людей певних професій, які проникаючи в літературну мову, набувають помітного емоційно-експресивного забарвлення» [1, с. 350].

Аналізуючи трактування терміну «сленг», можемо помітити, що більшість науковців чи авторів словників споріднюють сленг до категорії «жаргон». Але, ми можемо погодитися з думкою вчених, які наголошують на тому, що сленг – це явище, яке включає в себе всі види розмовної лексики, але, при цьому, має певні відмінності від них.

Для більшого розуміння поняття «сленгу» заглибимося у вивчення його класифікації. На думку Кропотової Н.В. сленгізми можна класифікувати, до прикладу, за *стилістичними ознаками*. Вони поділяються на *звичайні (нейтральні)* та *загрубілі (нецензурна лексика)* [3]. Такі використовуються, як було вище зазначено, у колі однодумців, людей поєднаних однією сферою. Наприклад, з одного боку, в ІТ-сфері такі сленгізми часто є словами-англіцизмами: «апгрейд» – «вдосконалити щось; оновитися» чи «юзер» – «користувач». Такі неологізми, які є початковим формуванням сленгу, спричинені появою певних явищ або предметів з

англомовних країн. Тому, з причини незручності процедури найменування таких слів рідною мовою, люди, задіяні у даній галузі, запозичили термін у країни-винахідниці. З іншого боку, сленгізми музичної сфери (наприклад «вертушка» – «CD-програвач», «сінгл» – «CD з однією піснею») представлені у вигляді слів, які виникли асоціативним шляхом. Такі лексеми є представниками звичайних (нейтральних) сленгізмів. До загрубілих відносяться одиниці сленгу, які мають емоційно-забарвлені риси. До сленгізмів такої першої підгрупи належать: «high» – «накуритися», «faded» – «бути п'яним від наркотиків». Слово «wasted» (укр. «п'яний в зюзю») – «бути повністю сп'янілим» є представником другої підгрупи.

Отже, перший тип сленгізмів можна використовувати в офіційному мовленні, якійсь галузі науки тощо. Другий використовують тільки у випадках розмовної лексики, цензурні рамки яких дозволяють це зробити.

Література

1. Академічний тлумачний словник (1970—1980). Том 9. С. 350, права колонка.
2. Вєдєрнікова Т.В. Особливості функціонування сучасних американських та британських сленгізмів. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика. 2021. С. 107.
3. [Воевода Н.Р. Чому існує в мові сленг і жаргонна лексика?. Вопросы духовной культуры. Филологические науки. С. 160-161.](#)
4. Глазова О.П. Жаргон і сленг: як ставитись до них словеснику?. Київський університет імені Бориса Грінченка. 2013. С. 1-2
5. Пустовіт Л. та ін. Словник іноземних слів: 23 000 слів та термінологічних сполучень. Довіра. Київ, 2000. 1018 с.